

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Plzeň

Inspekční zpráva

Základní škola Nýrsko, Komenského ul. 250, okres Klatovy

Komenského 250, 340 22 Nýrsko

Identifikátor: 600068749

Zřizovatel: Městský úřad Nýrsko, Náměstí 122, 340 22 Nýrsko

Školský úřad Klatovy, Čapkova 127, 339 01 Klatovy 5

Termín konání komplexní inspekce: 9. února - 22. února 2000

Čj.	042-31/2000-2166
Signatura	kd2ct103

Stručná charakteristika školy

Základní škola Nýrsko, Komenského ul. 250, okres Klatovy je příspěvkovou organizací s právní subjektivitou. Do sítě škol byla zařazena pod čj. II/16 s účinností od 1. 3. 1999. Škola má dvacet tříd (16 ZŠ, 4 speciální) a navštěvuje ji 376 žáků (z toho 44 žáci speciálních tříd). Součástí školy je školní družina.

Ředitelem školy je Mgr. Ladislav Janoušek.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Hodnocení kvality vzdělávání na prvním stupni základní školy

Časová dotace výuky sledovaných předmětů v prvním až pátém ročníku odpovídá požadavkům vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Obsahové a časové členění učiva je zpracováno v tematických plánech a odpovídá učebním osnovám schváleného učebního programu. Plány jednotlivých ročníků vzájemně navazují. Stanovené cíle respektují požadavky osnov Základní školy. Úpravy a doplňky základní pedagogické dokumentace vzdělávacího programu Základní škola čj. 25 018/98-22 s platností od 1. 9. 1998 byly do plánů jednotlivých předmětů zpracovány.

Pedagogickou a odbornou způsobilost stanovenou vyhláškou MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců splňují všichni vyučující.

Z celkového počtu 214 vyučovacích hodin na prvním stupni základní školy je s odbornou i pedagogickou způsobilostí učitelů vyučováno 166 vyučovacích hodin (77,6%). Bez odborné i pedagogické způsobilosti jsou vyučovány 24 vyučovací hodiny (11,2%), bez odborné způsobilosti pedagogů jsou vyučovány 24 vyučovací hodiny (11,2%).

Vzhledem k počtu žáků jsou na prvním stupni základní školy dobré prostorové podmínky. Třídy jsou světlé, vybavené vyhovujícím školním nábytkem. Tepelné podmínky byly dobré. Velmi pěknou úroveň měla výzdoba některých tříd, na níž se výraznou měrou podíleli žáci. Využili netradičních technik a námětů, nejrůznějších výtvarných vyjadřovacích prostředků, přírodních materiálů, druhů papíru, citlivé kombinace výtvarných technik, kreativity a tvůrčích invencí. Vytvořili podnětné, esteticky stimulující prostředí.

Příprava učitelů na vyučování byla promyšlená. I když byla výuka v převážné většině sledovaných hodin vedena tradičním, frontálním způsobem, výsledný efekt měl velmi dobrou úroveň. Dobře bylo využíváno úvodní a průběžné motivace. Pozornost a zájem žáků byly udržovány aktualizací učiva, využíváním didaktické techniky a pomůcek vlastnoručně vyrobených učitelkami. V jednotlivých sledovaných hodinách žáci dostávali příležitost poznávat a v praktických aplikacích si ověřit význam získaných poznatků pro život, dorozumívání s lidmi i další vzdělávání. Pracovali samostatně, byli zvědaví a tvořiví. Prožívali radost z učení a získávali tak pozitivní vztah ke škole. Mohli svobodně komunikovat s učitelkami, ptát se jich, diskutovat o svých názorech, vyjadřovat se k tomu, co sami považovali za významné, čeho by chtěli dosáhnout a co by chtěli poznat. Žákům se specifickými poruchami učení a chování byla věnována individuální péče. Členění vyučovacích hodin bylo plně v souladu s psychohygienickými zásadami. Tempo výuky bylo přiměřené věku i možnostem žáků. Organizační pokyny učitelek byly srozumitelné. Snažily se především o to, aby vyučování bylo podnětné pro všechny žáky a směřovalo k reálně dosažitelným cílům a

výsledkům.

Hodnocení žáků mělo motivační charakter. Respektovalo přirozené rozdíly ve způsobu učení i podněcování a podporování žákovských rozvojových možností. Bylo adresné a zaměřovalo se na projevy žáka v oblasti poznávací, činnostní i hodnotové.

Osobnost žáka byla učitelkami respektována, vzájemná komunikace byla založena na důvěře a toleranci. Vztahy mezi žáky byly korektní.

Vzdělávání na prvním stupni základní školy bylo hodnoceno jako velmi dobré.

Hodnocení kvality vzdělávání na druhém stupni základní školy

Český jazyk

Plánování a příprava výuky odpovídá časovou dotací i obsahem přijatému vzdělávacímu programu Základní škola. Předložené tematické plány českého jazyka jsou zpracované na dobré úrovni, v jednotlivých ročnících obsahově navazují.

Ve všech zhlédnutých hodinách byl vyučován český jazyk odborně a pedagogicky způsobilými učiteli.

Výuka předmětu probíhala v kmenových učebnách, jejichž prostorové, světelné a tepelné parametry odpovídají psychohygienickým podmínkám. Prostředí bylo estetické, čisté. Ve většině hospitovaných hodin byla výuka připravena a promyšlena. Stanovené cíle byly plněny. Nové učivo bylo vyvozováno v návaznosti na dosavadní znalosti žáků. Procvičování a upevňování učiva byl věnován dostatek času. Pochopení učiva žáky bylo následně ověřováno, důraz byl kladen na jeho aplikaci. Dobře bylo pracováno s chybou. Ve všech hodinách byl uplatňován individuální přístup k žákům. V menší míře bylo využíváno aktivizujících forem a metod práce odpovídajících současným trendům výuky.

Promyšlená vstupní motivace a stimulující shrnutí v konci hodiny byly využity pouze v některých ze sledovaných hodin. Ve většině hodin byli žáci průběžně povzbuzováni pochvalou. Motivačně působilo používání jazykových příruček, beletrie a pomůcek vyrobených učiteli i žáky. Audiovizuální technika nebyla do hospitovaných hodin zařazena.

Přístup všech učitelů českého jazyka k žákům byl pozitivní. Komunikace žáků měla průměrnou úroveň. Vzájemná interakce mezi učiteli a žáky byla vstřícná, otevřená a korektní.

Verbální i neverbální komunikace vyučujících, pohotovost a kvalita způsobu vyjadřování byla dobrá.

Ve výuce českého jazyka byla pozitivní a negativní v rovnováze.

Dějepis

Plánování a příprava výuky jednotlivých vyučovacích hodin odpovídala časovému rozvržení učiva v tematických plánech. Plány v jednotlivých ročnících a u jednotlivých vyučujících na sebe obsahově navazují.

Předložené dokumenty respektují didaktické zásady soustavnosti a spojení teorie s praxí. Cíle výuky odpovídají standardu vzdělání i aktuálnímu složení třídy. Hodinová dotace předmětu se shoduje s požadavky schváleného učebního plánu. Výuka předmětu byla ve všech hodinách zajišťována odborně a pedagogicky způsobilými učiteli.

Zápisům v třídních knihách, především jejich vypovědací hodnotě, je věnována patřičná

pozornost.

Vyučování probíhalo v čistých a esteticky upravených třídách. Zabezpečení výuky pomůckami je na dobré úrovni. V hodinách byly využívány. Členění jednotlivých hodin odpovídalo psychohygienickým zásadám. Tempo výuky bylo přiměřené. Individuální přístup učitelů k žákům byl vstřícný, korektní. Osobnost žáka byla respektována. Žáci jsou vedeni ke vzájemné toleranci a spolupráci. V interakci a komunikaci byla akceptována daná pravidla.

Struktura hodin a jejich pojetí zajišťovaly rozvoj potřebných žákovských dovedností. Vhodně byly zařazovány doplňující informace. Schopnost žáků aplikovat učivo byla podporována možnostmi alternativního postupu při řešení problémových úkolů. Žákům byl dán dostatek času k procvičení učiva. K jejich aktivizaci však nebylo využito přirozených forem úvodní i průběžné motivace. Prostor pro vyjádření vlastního stanoviska žáků byl dostatečný.

Po odborné stránce měly sledované hodiny velmi dobrou úroveň.

V hodnocení žáků byly respektovány a využívány jejich individuální dispozice a oceňována snaha a pokrok ve výsledcích. Méně byli žáci vedeni k sebereflexi a umění hodnotit vlastní výkon.

Verbální i neverbální úroveň komunikace učitelů v průběhu výuky byla velmi dobrá, rovněž kázeň žáků.

Celková úroveň výuky dějepisu byla hodnocena jako nadprůměrná.

Hudební výchova

Výuka předmětu hudební výchova se opírá o dobře zpracované tematické plány, které na sebe v jednotlivých ročnících navazují. Předmětu vyučuje učitelka bez odborné způsobilosti.

Organizace sledovaných hodin měla systém. Činnosti v hodinách na sebe logicky navazovaly, učební pomůcky byly v dostatečném množství využívány. Organizace hodin dávala žákům prostor pro uplatnění jejich hudebních dovedností a znalostí. Učitelka zohledňovala jejich schopnosti a možnosti. Žáci byli vhodně motivováni, v průběhu hodin povzbuzováni a chváleni. Důraz byl kladen na jejich hudební prožitky, který jim umožňoval vyjádřit vlastní názor. Úzkostlivě bylo dbáno, aby žáci na základě cíleně zaměřených činností porozuměli všem novým pojmům. Vhodně byly vybírány písně a zařazeny činnosti rytmické a rytmicko-pohybové. Žáci mají správné návyky, velmi dobře a s chutí zpívají. K intonační jistotě žáků při zpěvu přispíval klavírní doprovod učitelky.

V hospitovaných hodinách panovala přátelská atmosféra. Žáci byli ukázněni, s učitelkou velmi dobře spolupracovali. Dobře komunikovali i mezi sebou navzájem.

Ve výuce hudební výchovy výrazně převažovala pozitivita.

Fyzika

Výuka předmětu hodinovou dotací, obsahem i rozsahem učiva odpovídá požadavkům vzdělávacího programu Základní škola. Členění učiva do jednotlivých ročníků je v souladu s učebními osnovami. Kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky je zajištěna. Při hospitacích nebylo zjištěno neplnění učebních osnov. Plánování předmětu je na dobré úrovni.

Fyzika je vyučována převážně učitelkou bez odborné způsobilosti a částečně učitelem s odbornou způsobilostí.

Vyučování probíhalo v odborné učebně fyziky, která je po materiální stránce dobře vybavena

pro demonstrační a žákovské pokusy a pro konání laboratorních prací. Podnětnost prostředí učebny a její estetická úroveň byla průměrná.

Sledovaná výuka byla pečlivě připravena a promyšlena. Struktura hodin, výukové cíle a náročnost odpovídaly věku a možnostem žáků. V průběhu vyučování bylo spíše voleno užití žákovských pokusů vyžadujících větší časovou náročnost. Učivo bylo žákům podáváno v logické struktuře, bez nutnosti nepřiměřeného pamětného učení. Po odborné stránce bylo učivo interpretováno správně.

Průměrná pozornost je věnována úvodní i průběžné motivaci. Vyučující citlivě pracovali s chybou a využívali bezprostřední zpětné vazby. Hodnocení žáků je zaměřeno převážně pozitivně, není orientováno jen na chyby a nedostatky.

Ve výuce byla zřetelná podnětná pracovní atmosféra. Pozitivem byla velmi dobrá úroveň interakce a komunikace mezi vyučujícími a žáky, kteří projevovali pozitivní vztah k výuce.

Celková úroveň výuky fyziky byla dobrá.

Informatika

Výuka předmětu informatika probíhala podle stručně zpracovaných tematických plánů v hodinové dotaci podle učebního plánu vzdělávacího programu Základní škola.

Vyučování je zajišťováno učitelkou bez odborné způsobilosti.

Odborná učebna výpočetní techniky je vybavena 13 osobními počítači (1 PC na současné úrovni, 12 PC zastaralého typu) a dostatečným počtem jehličkových tiskáren (7 ks). V učebně je instalován také televizní přijímač a videorekordér. Materiální podmínky výuky jsou vzhledem k technické zastaralosti většiny počítačů hodnoceny jako průměrné.

Organizace, formy a metody výuky byly přiměřené věku žáků, jejich schopnostem a pokročilosti v práci s osobním počítačem. Vhodně byly střídány činnosti (teoretický výklad s ukázkami a následné procvičování s postupným rozvíjením samostatnosti žáků při provádění operací). Po odborné stránce bylo učivo interpretováno správně (nesprávná výslovnost některých odborných anglických pojmů).

Žáci byli přiměřeně motivováni, projevovali o výuku zájem. Při výkladu i procvičování byl žákům poskytnut prostor pro samostatné vyjádření vlastního názoru a pro rozvoj komunikace. Vztah mezi učitelkou a žáky byl neformální, vstřícný. Přispíval k dobré atmosféře.

V hodnocení výuky předmětu informatika byla pozitiva a negativa v rovnováze.

Matematika

Hodinová dotace předmětu koresponduje s učebním plánem vzdělávacího programu Základní škola. Výuka se řídí tematickými plány zpracovanými pro každý ročník podle učebních osnov. Návaznost jednotlivých tematických celků mezi ročníky je zajištěna.

Vyučování matematice je až na jednu učitelku, které chybí odborná způsobilost, realizováno odborně a pedagogicky způsobilými učiteli. Žáci pracovali se schválenými učebnicemi. Psychohygienické i materiální podmínky měly velmi dobrou úroveň. Prostředí učeben bylo estetické a podnětné.

Sledované hodiny byly velmi dobře připraveny a zorganizovány. Výukové cíle byly voleny v souladu se schválenými učebními osnovami přiměřeně k ročníku, k aktuálnímu stavu třídy a v návaznosti na předcházející učivo. Ve většině hodin se výrazně uplatňovala dominantní role

učitelky. Při samostatné práci byl uplatňován osobní přístup a diference v zadávání úloh podle schopností žáků, jimž bylo umožňováno pracovat individuálním tempem. Zejména ve vyšších ročnících byl kladen důraz na rozvoj samostatnosti práce žáků a schopnost aplikovat matematické poznatky. Zadávané příklady měly přiměřenou obtížnost. Vyučovací čas byl využíván velmi efektivně. Věcná a odborná správnost výuky měla vysokou úroveň. Vědomosti žáků byly na dobré úrovni.

Žáci byli často pozitivně motivováni povzbuzením a pochvalou, oceňována byla jejich snaha a pokrok. Citlivě bylo pracováno s chybou. Bezprostředně bylo využíváno i zpětné vazby.

Výuka ve všech sledovaných hodinách probíhala v konstruktivní pozitivní atmosféře založené na vzájemné důvěře. Pravidla komunikace a chování ve třídách byla při hodinách matematiky žáky dodržována. Osobnost žáků byla respektována.

Celkové hodnocení výuky matematiky je velmi dobré.

Německý jazyk

Časová dotace sledovaných vyučovacích hodin odpovídala schválenému učebnímu plánu. Výuka předmětu je zajišťována učitelkou s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Vyučování poloviny žáků třídy probíhalo v malé, ale čisté a esteticky upravené učebně. Psychohygienické zásady byly dodržovány.

Stavba hodin byla dobře promyšlena. Dobrou organizací bylo dosaženo logického a vyváženého střídání jednotlivých činností. Vhodně byla zařazena a využívána audiotechnika. Nové učivo bylo vyvozováno v návaznosti na dosavadní znalosti žáků. Jejich slovní zásoba měla dobrou úroveň. Procvičování a upevňování látky byl věnován potřebný čas. Pochopení učiva bylo následně ověřováno a aplikováno v řadě dobře připravených cvičení.

Vhodně volenou motivací a hodnocením byli žáci podněcováni k přemýšlení.

Vzájemná komunikace mezi učitelkou a žáky byla vstřícná. Skupinová i individuální práce rozvíjela smysl žáků pro kooperaci, vzájemnou pomoc a toleranci. Žáci se chovali ukázněně a ve vztahu k učitelce zdvořile.

Ve výuce německého jazyka výrazně převažovala pozitiva.

Občanská výchova

Předmětu občanská výchova je přidělena v jednotlivých ročnících druhého stupně týdenní hodinová dotace. Učitelé vycházejí z písemně zpracovaných tematických plánů, v nichž je učivo rozvrženo do čtyřletého cyklu. Při plánování výuky předmětu nedochází k obsahové duplicitě. Stanovené cíle odpovídají standardu vzdělání. Výuka předmětu je zajištěna učitelkami s odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Vyučování probíhalo v kmenových třídách, které jsou světlé, čisté a vkusně vyzdobené.

Hospitované hodiny z hlediska stavby, organizace, motivace, rozvoje komunikativních dovedností, aktivity žáků a plnění hlavních cílů měly dobrou úroveň. Vhodně bylo využito domácí přípravy žáků a možnosti aktivního učení. Stanovené konkrétní cíle vyučovacích hodin byly splněny. Praktický řídicí styl převažoval nad stylem příkazovým. Zvolené organizační formy výuky odpovídaly požadavkům efektivity. Jejich provedení bylo dobře promyšleno a realizováno. Žáci pracovali samostatně, byli aktivní a o výuku jevíli zájem.

Úroveň verbální i neverbální komunikace byla na dobré úrovni.

Celková úroveň výuky občanské výchovy je hodnocena jako dobrá.

Zeměpis

Časová dotace v předmětu zeměpis odpovídala schválenému učebnímu plánu. Byla snížena na 1 hodinu týdně v 7. ročníku (minimální počet hodin pro předmět je naplněn).

Kontrolou časového učebnímu plánu byla zjištěna diference. Neobsahuje kapitolu „Rusko“ (během inspekce doplněno).

Výuka zeměpisu je zabezpečena dvěma pedagogy s odbornou a pedagogickou způsobilostí a jednou učitelkou bez odborné způsobilosti, ale s delší praxí ve výuce sledovaného předmětu.

Vlastní příprava učitelek na výuku byla dobrá. V probíraném učivu se dobře orientovaly. V jedné ze tří sledovaných hodin zeměpisu bylo využito i pomocných materiálů (četby rozšiřujícího textu, demonstrace obrazového materiálu, namnoženého materiálu pro samostatnou práci).

Vyučování probíhalo částečně v kmenových třídách, částečně v polo odborných učebnách. Žáci využívali atlasů a demonstrační mapy, která nebyla vždy pro demonstraci probíraného učiva nejvhodnější. Audiovizuální technika nebyla v hodinách využita.

Psychohygienické zásady výuky nebyly porušeny.

Struktura hodin odpovídala věku žáků, větší důraz byl kladen na výklad nového učiva. Menší prostor zbyl pro práci s exponovaným učivem v závěru hodin. Jednoznačně převládalo frontální vyučování. Někteří žáci nebyli do přímé práce zapojeni. Organizační pokyny vydávané učitelkou byly žákům jasné a srozumitelné. Výběr učiva v hodinách byl, až na jednu výjimku, přiměřený zvolenému výukovému cíli. Diferencovaná práce se slabšími a nadanějšími žáky se neprojevila. Zpětná vazba byla využívána méně, rovněž tak i analytická práce žáků s textem v učebnici. Ve všech sledovaných hodinách byl velmi účelně využit jednoduchý, stručný zápis. Tam, kde to bylo vhodné, učitelka využila i jednoduchého zeměpisného náčrtu. Velmi dobrá byla práce většiny žáků s tematickými atlasovými mapami. Samostatné práce žáků byly v převažující většině dobře připraveny, někdy jejich zaměření nekorespondovalo s probíraným učivem. Učivo bylo správně interpretováno. Ojedinele se vyskytly drobné odborné nepřesnosti. Velké rezervy byly patrné v motivaci žáků. Pouze v jedné ze sledovaných hodin byli žáci nápaditě a vtípně motivováni v úvodu hodiny, průběžně zejména pochvalou za správnou odpověď nebo využíváním jejich zkušeností. Učivo bylo vhodně aktualizováno. Ve výuce byli žáci upozorněni na prvky z ekologie, ale jen v náznaku na regionální prvky. Dobře bylo využito mezipředmětových vztahů. Žáci projevovali velmi dobré znalosti zejména v orientaci na mapě. Klasifikované ověřování vědomostí probíhalo ve všech hodinách. Čas na přípravu žáků ke zkoušení nebyl využíván. Hodnocení výkonu žáka bylo tiché, spíše neveřejné. Klasifikace odpovídala vědomostem zkoušených žáků. Celkové hodnocení práce v závěru hodiny nebylo vždy provedeno.

Velké rozdíly se projevíly v komunikaci a vytváření pracovního prostředí. Komunikace mezi vyučujícími a žáky byla sice korektní, ale srdečnost, bezprostřední vztah a vytváření zájmu o předmět chyběly. Prostor pro vlastní názor žáků se jevil značně zúžený. Pomocné otázky při zkoušení, při výkladu nebo procvičování nové látky často vedly k pouze jednoslovním odpovědím. Verbální projev učitelek byl velmi dobrý. Žáci projevovali většinou pozitivní vztah k výuce.

Celkově měla výuka zeměpisu průměrnou úroveň.

Přírodopis

V přírodopisu bylo probírané učivo v souladu s osnovami i časovým tematickým plánem. Předmět je vyučován odborně i pedagogicky způsobilou učitelkou. Výuka probíhala v kmenově třídě s vyhovujícím vybavením. Vhodně bylo využito demonstračních tabulí. Žáci pracovali s platnými učebnicemi. Sledovaná výuka přírodopisu plynule navazovala na předcházející látku. Při společném úvodním opakování žáci vykazovali značné neznalosti a nezáměr. Přes zřetelnou snahu se učitelce nepodařilo žáky dostatečně motivovat a aktivizovat. V průběhu hodiny převládal frontální způsob výuky doplněný názorem, s využitím mezipředmětových vztahů. Závěrečné opakování časově nepokrylo nově vyvozenou látku. Zápis do sešitů žáků byl jednoduchý, přehledný, částečně doplněný individuální prací žáků.

Výuka předmětu přírodopis byla hodnocena jako ještě vyhovující.

Hodnocení výuky ve speciálních třídách

Úroveň kvality výchovně vzdělávacího procesu byla sledována ve všech třídách a v předmětech český jazyk, matematika, pracovní vyučování, prvouka, řečová a občanská výchova.

Vzdělávací práce se řídily tematickými plány pro jednotlivé předměty a ročníky. Příprava na vyučování byla systematická a funkční. Obsah probíraného učiva odpovídal požadavkům osnov, časová dotace jednotlivých předmětů ve všech ročnících byla v souladu se vzdělávacím programem zvláštní školy schváleným MŠMT ČR pod čj. 22 980/97 - 22 ze dne 20. 6. 1997. Při zajišťování přípravy a plánování učiva vycházejí učitelé z aktuálního složení třídy a ze znalostí individuálních zvláštností jednotlivých žáků.

Všichni učitelé speciálních tříd jsou bez odborné způsobilosti pro tento typ školy, ale tento stav neovlivnil ve většině případech celkovou kvalitu výuky. Naopak, pedagogická zkušenost učitelů a jejich přístup k mentálně postiženým žákům daly zvláště ve třídě nejmladších žáků možnost zhlédnout vynikající prvky moderní výuky.

Kmenové učebny jednotlivých tříd jsou prostorově vyhovující. V některých se nachází i část pro relaxaci a odpočinek. Pro výuku pracovního vyučování jsou k dispozici dílny, školní pozemek, učebna pro práci dívek a cvičná kuchyňka. Kromě dostatečného množství učebnic a pracovních textů (všechny tituly užívané při výuce byly schváleny MŠMT ČR) je možno využívat dalších pomůcek ze zásobníku základní školy. Ve škole je méně speciálních pomůcek. Řadu z nich si zhotovují vyučující sami. Ve všech sledovaných činnostech byly dostupné pomůcky účelně využívány. Přípravenost tabulí na vyučování měla vždy vysokou úroveň.

Pěkné pracovní prostředí ve třídách je umocněno vkusnou výzdobou (obrazový materiál k výuce, výkresy a výrobky žáků, květiny, výstavka knih). Učební prostory jsou podnětné a jejich estetická stránka přispívá k dobré úrovni vyučování.

Psychohygienické zásady jsou plně respektovány. S žáky se pracuje individuálně, se správně voleným pracovním tempem i prostorem pro relaxaci. Pitný režim je zajištěn. Rozvrh hodin i vlastní průběh výuky odpovídá požadavkům práce ve speciálních školách tohoto typu.

Ve výuce učitelé respektovali diferencovaný přístup k žákům různého stupně postižení i pravidla pro práci s žáky v malotřídní škole. V průběhu výchovně vzdělávacího procesu byla zřejmá snaha vyučujících zařazovat různorodé metody a formy výuky se záměrem co nejvíce zaujmout žáky pro práci ve skupině i samostatných činnostech. Motivační prvky v hodinách nejnižších ročníků byly příkladné. Individuální přístup byl vlastní všem učitelům. Zařazování soutěží a her mělo velký vliv na celkovou aktivitu žáků, která byla velmi dobrá v nižších ročnících, ve vyšších proměnlivá. Veškeré činnosti odpovídaly stupni postižení a možnostem jednotlivých žáků. U většiny vyučovacích jednotek nebylo v jejich závěru opomenuto zařazení celkového hodnocení práce jednotlivých žáků a ročníků. Písemný i mluvený projev byl rozvíjen

způsobem odpovídajícím individuálním schopnostem žáků. Sešity jsou opravovány průběžně. Úroveň písemného projevu žáků je průměrná, ve vyšších ročnících je nutno v příštím období zkvalitnit práci s chybou.

V průběhu hospitačních návštěv bylo pozorováno časté využívání mezipředmětových vztahů a zařazování regionálních prvků. Činnosti byly směřovány do oblasti praktického života žáků.

Vzájemné vztahy učitelů a žáků jsou budovány na důvěře, je respektována osobnost žáka. Jejich přístup k výuce u většiny z nich potvrzoval zájem o sledované předměty.

Celková úroveň kvality vzdělávání ve speciálních třídách je dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Oblast plánování a přípravy výchovně vzdělávacího procesu má celkově dobrou úroveň, v zeměpisu ještě vyhovující. Psychohygienické podmínky jsou hodnoceny jako dobré. V materiálním zabezpečení výuky ve speciálních třídách chybějí některé základní speciální pomůcky. Prostředí školy je čistě a esteticky upravené. Podmínky pro výuku sledovaných předmětů jsou na dobré úrovni. Rezervy byly zjištěny v práci s úvodní a průběžnou motivací. Tato oblast je hodnocena jako dobrá. Organizace výuky, využití úvodní a průběžné motivace, aktivizujících metod a forem práce byly v převažující většině sledovaných hodin dobré. Vzájemná komunikace vyučujících a žáků byla přirozená, pozitiva a negativa byla v rovnováze.

Celková úroveň kvality vzdělávání je dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ve sledovaných předmětech odpovídá časová dotace schválenému učebnímu plánu.

Koncepční záměry jsou stanoveny v písemně zpracované „Dlouhodobé koncepci - období let 1997-2002“ a vycházejí z analýzy podmínek školy a prostředí, ve kterém se škola nachází. Stanovené cíle jsou reálné a jsou podporované zřizovatelem i rodičovskou veřejností. V koncepci jsou uvedeny výukové a výchovné cíle a způsoby jejich dosažení. Formulovány jsou úkoly v oblasti materiálního vybavení a úpravy prostředí školy. Plánované záměry jsou postupně realizovány z prostředků obce.

Plán hlavních úkolů pro školní rok 1999/2000 v oblasti výchovy a vzdělání je zpracován jako samostatný dokument, v němž jsou vymezeny základní cíle v jednotlivých oblastech práce školy.

Kontrolou časového učebního plánu předmětu zeměpis byla zjištěna významná diference - do časového plánu nebyla zařazena kapitola Rusko (doplněno ještě v průběhu inspekce).

Výuka předmětů v 1. - 8. ročníku probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2, v 9. ročníku podle učebních dokumentů čj. 18 730/91-20. Nabídka volitelných a nepovinných předmětů odpovídá rozvrhovým, personálním, materiálním a prostorovým možnostem.

Plán kontrolní činnosti je velmi dobře zpracován, má jasně formulované cíle a úkoly.

Plán práce výchovného poradce je zpracován pouze rámcově. Nejsou stanoveny prostředky a způsob plnění jednotlivých úkolů. Plánování je pojato jako ucelený systém včetně vymezení základních cílů v jednotlivých oblastech práce školy.

Oblast plánování je hodnocena jako nadprůměrná s výraznou převahou pozitiv.

Organizování

Organizování činnosti školy vychází z konkrétně formulovaných povinností pracovníků školy ve Vnitřním řádu školy. Povinnosti zástupce ředitele, výchovného poradce, třídních učitelů, vedoucích předmětových komisí, preventisty drogové závislosti, školníka a ostatních pracovníků školy jsou jasně stanoveny a plněny. Poradní orgány jsou neformálně využívány. Jejich kompetence a zodpovědnost jsou určeny.

Při kontrole rozvrhu hodin bylo zjištěno porušení Vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů - § 9, odst. 2 v délce trvání vyučování. Důvodem je komplikované dojíždění žáků. Pátá, šestá, sedmá a osmá vyučovací hodina jsou kráceny o pět minut.

Škola má povolenu výjimku v možnosti úpravy přestávek dopisem MŠMT ČR pod zn.: 36 926/97 - 22 ze dne 22. 12. 1997. (Přestávky jsou kráceny o pět minut mezi pátou a šestou, šestou a sedmou, sedmou a osmou hodinou).

Pracovníci školy mají přístup ke všem potřebným informacím.

Osobní data jsou zabezpečena proti zneužití v uzamčeném prostoru v ředitelně školy.

Chod školy se řídí kvalitním školním řádem, který vymezuje práva i povinnosti žáků a zaměstnanců školy.

Vnitřní informační systém je založen na plánovaném konání pedagogických rad (5x v průběhu školního roku), na každodenním osobním styku se zaměstnanci a přehledném zveřejňování důležitých informací na nástěnné tabuli ve sborovně školy. Informační systém směrem k žákům se opírá o působení třídních učitelů a výchovného poradce. Nástěnná tabule výchovného poradce informuje především žáky devátých ročníků o nabídce studijních a učebních oborů.

Vnější informační systém je realizován prostřednictvím třídních schůzek a konzultačních dnů, v případě potřeby písemným stykem s rodiči. Informace rodičům prostřednictvím žakovských knížek a notýsků žáků jsou průběžně zajišťovány. Na začátku školního roku škola vydává informační list o organizaci školního roku, který mají žáci vlepény do žakovské knížky.

Výroční zpráva poskytuje požadované informace a slouží škole jako zdroj sebehodnocení.

Rozhodnutí vydávána vedením školy jsou včasná, adresná, konkrétní.

Na veřejnosti se škola je prezentuje články v „Nýrských novinách“ a zveřejňováním výsledků soutěží.

Organizační struktura umožňuje účinné řízení školy. V této oblasti výrazně převažují pozitivita.

Vedení a motivování pracovníků

Vedení a motivování pracovníků je založeno na systému hmotné i morální zainteresovanosti. Výběr velmi dobře zpracovaných a všem pracovníkům školy známých kritérií umožňuje provádět diferenciaci ve výši odměn a osobních příplatků. Ve stanovených kritériích je důraz kladen na hodnocení průběhu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. V současné době osobní ohodnocení odráží individuální kvalitu práce.

Systém dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků je zajišťován zveřejňováním možností výběru akcí nabízených Pedagogickým centrem Plzeň nebo Školským úřadem Klatovy. Vedení školy preferuje vlastní iniciativu a tvořivost pedagogických pracovníků. Některým učitelům

určitý typ dalšího vzdělávání nebo účast na akci přímo doporučuje.

Pomoc začínajícím a nekvalifikovaným učitelům je zajištěna dohledem zkušených a odborně i pedagogicky zdatných kolegů.

Oblast vedení a motivování pracovníků je hodnocena jako nadprůměrná.

Kontrolní mechanismy

Systém kontroly je pečlivě propracován směrem k celé organizační struktuře. Kontrolní činnost je promyšlená, cílená. Respektuje jasně stanovené priority a úkoly.

Kontrola pedagogické dokumentace je prováděna pravidelně. Zjištěné nedostatky (většinou drobné administrativní chyby) jsou s jednotlivci konzultovány. Opatření k nápravě jsou přijímána. Následné kontroly jsou prováděny.

Kontrola pedagogického procesu je rozdělena mezi ředitele školy a jeho zástupce. V dokumentu „Plán hospitační činnosti pro šk. rok 1999/2000“ byly vedením školy stanoveny okruhy sledovaných jevů (Hygienické podmínky výuky, Osobnost učitele, Organizace práce ve vyučovací hodině, Motivace a stimulace žáků, Obsah vyučovací hodiny, Kontrola a hodnocení), které byly dále rozpracovány do rámcových hospitačních cílů pro jednotlivé hospitace. Hospitační činnost je rozplánována do jednotlivých měsíců školního roku. Z hospitací jsou pořizovány zápisy, které obsahují závěry a doporučení. Analýza hospitační činnosti a její vyhodnocení je prokazatelně prováděno.

V rámci hospitační činnosti je také sledována připravenost žáků na přijímací zkoušky na střední školy.

Celková analýza kontrolní činnosti a sebehodnocení školy jsou prokazatelně prováděny.

Kvalitní systém vnitřní kontroly je vytvořen. Důraz je kladen na analýzu výsledku kontrol. Úroveň kontrolních mechanismů je velmi dobrá.

Hodnocení kvality řízení

Škola je řízena na velmi dobré odborné a pedagogické úrovni. Odpovídající nástroje řízení (plány, kritéria, řády) jsou plně využívány. Participace subjektů řízení je vždy dobře koordinována. V oblasti kontroly je vedení školy důsledné.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Školní družina

Školní družina je součástí školy, má dvě oddělení s 50 zapsanými žáky. Do družiny docházejí v různém časovém rozmezí.

Dokumentace školní družiny dle § 9 odst. 1 vyhlášky MŠMT ČR č. 87/1992 Sb., o školních družinách a školních klubech je vedena na předepsaných tiskopisech a obsahuje požadované náležitosti. Činnost školní družiny se řídí vnitřním řádem a ročním plánem práce. Je dobře zpracován a odpovídá podmínkám, možnostem a organizaci provozu dané školní družiny.

Obě oddělení školní družiny mají své vlastní prostory, které jsou vybaveny starším nábytkem a přiměřeným množstvím her a didaktického materiálu pro výchovně-vzdělávací činnost.

Zájmová činnost do 13.30 hodin je omezena na aktivity v odděleních. Značná část dojíždějících žáků odchází na autobus nebo do zájmových kroužků a ZUŠ, odkud se většinou vrací zpět. Organizace odchodů žáků neumožňuje realizovat celoodpolední akce v přírodě.

V době konání inspekce byla činnost zaměřena na výtvarné zpracování zimy a rekreační pobyt žáků v přírodě. Aktivity školní družiny byly promyšlené, pestré, přinášely žákům radost a potřebný odpočinek. Kladem v práci školní družiny je integrace dětí ze speciálních tříd do obou oddělení školní družiny.

Činnost školní družiny byla hodnocena jako velmi dobrá.

Mimoškolní činnost žáků je organizována Domem dětí v Nýrsku.

Žáci školy se pravidelně zúčastňují okresních kol soutěží a olympiád v českém jazyce, matematice, německém jazyce, přírodopisu a ve sportu. Škola v minulém školním roce v nich získala 2. místo v přespolním běhu, 1. místo v plavání, 3. místo ve sportovní gymnastice, 1. místo v atletickém minipoháru, 3. místo v „Poháru českého rozhlasu“. V letošním školním roce v soutěži z německého jazyka škola získala 3. místo. Každoročně je pro žáky sedmých ročníků organizován lyžařský výcvik. Žáci se zúčastňují také kulturních akcí ve Stálé divadelní scéně v Klatovech a v Kulturním domě v Nýrsku.

V oblasti materiálně-technického zabezpečení odsouhlasilo zastupitelstvo města výstavbu nové tělocvičny, jejíž výstavba začne na jaře letošního roku.

Činnost školy sponzorsky podporuje drobnějšími finančními dary Okula Nýrsko, a. s. (Škola obdržela dvacet tisíc korun.)

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

Rozhodnutí o zařazení do sítě škol čj. II/16 z 1. 3. 1999

Dlouhodobá koncepce - období let 1997 - 2002

Vnitřní řád školy

Rozvrh vyučovacích hodin, učební plány

Plán hlavních úkolů pro školní rok 1999/2000

Rozpracované úkoly pro školní rok 1999/2000

Plán kontrolní činnosti

Plán hospitační činnosti pro školní rok 1999/2000

Školní řád a povinnosti pracovníků školy

Kritéria pro hodnocení pracovníků školy

Hospitační záznamy ředitele školy a jeho zástupkyně

Plán prevence sociálně negativních jevů

Plán práce výchovného poradce

Třídní knihy

Třídní výkazy

Zápisy z pedagogických rad

Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 1998/1999

Vzdělávací aktivity školy

ZÁVĚR

Časová dotace sledovaných předmětů v prvním až osmém ročníku odpovídá požadavkům vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2, v devátém ročníku učebním osnovám čj. 18 730/91-20. Obsahové a časové členění učiva je zpracováno ve stručných tematických plánech a odpovídá učebním osnovám schváleného vzdělávacího programu. Plány jednotlivých ročníků na sebe vzájemně navazují. Stanovené cíle respektují požadavky osnov Základní školy. Úpravy a doplňky základní pedagogické dokumentace vzdělávacího programu Základní škola čj. 25 018/98-22 s platností od 1. 9. 1998 byly do plánů jednotlivých předmětů zpracovány.

Nedostatky v plánování byly zjištěny v předmětu zeměpis. Kontrolou časového učebního plánu byla zjištěna významná diference. Do časového plánu nebyla zařazena kapitola „Rusko“ (doplněno ještě v průběhu inspekce).

Pedagogickou a odbornou způsobilost stanovenou vyhláškou MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců splňují všichni vyučující prvního stupně základní školy.

Z celkového počtu 214 vyučovacích hodin na prvním stupni základní školy je s odbornou i pedagogickou způsobilostí učitelů vyučováno 166 vyučovacích hodin (77,6%). Bez odborné i pedagogické způsobilosti jsou vyučovány 24 vyučovací hodiny (11,2%), bez odborné způsobilosti pedagogů jsou rovněž vyučovány 24 vyučovací hodiny (11,2%).

Na druhém stupni základní školy je s odbornou a pedagogickou způsobilostí učitelů vyučováno 69,2 % hodin.

Pedagogy bez odborné způsobilosti jsou částečně vyučovány německý jazyk, matematika, fyzika, zeměpis a pracovní činnosti. Zcela bez odborné způsobilosti vyučujících jsou vyučovány předměty hudební výchova, rodinná výchova a výtvarná výchova.

Ve výuce žáků speciálních tříd je nedostatkem chybějící odborná způsobilost všech zde vyučujících učitelů.

Vzhledem k počtu žáků má škola dobré prostorové podmínky. Třídy jsou světlé, vkusně vyzdobené, vybavené vyhovujícím školním nábytkem. Tepelné podmínky jsou dobré.

Učebnice a učební texty, slovníky a jazykové příručky jsou zastoupeny v dostačující míře. Vybavení pomůckami, doplňujícím materiálem a didaktickou technikou je průměrné. Pro výuku žáků ve speciálních třídách chybějí některé speciální pomůcky. Vybavení školní knihovny odbornou a pedagogickou literaturou má dobrou úroveň. Fond knihovny je postupně doplňován. Odborné učebny fyziky a chemie jsou po materiální stránce průměrně vybavené pro demonstrační pokusy a konání laboratorních prací. Nevýhodou je, že obě odborné pracovny zároveň slouží jako kmenové třídy.

Didaktická technika byla ve výuce využívána spíše sporadicky, názorné pomůcky v míře průměru.

Příprava vyučujících na vyučování byla v převažující většině promyšlená. Nedostatky se projevíly v práci s úvodní a průběžnou motivací. Méně bylo využíváno tvořivých a aktivizujících metod. Žákům se specifickými poruchami učení a chování se učitelé věnovali individuálně. Členění vyučovacích hodin nebylo plně v souladu s psychohygienickými zásadami. Bylo zjištěno porušení Vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů - § 9, odst. 2 v délce trvání vyučování. Důvodem je komplikované dojíždění žáků. Pátá, šestá, sedmá a osmá vyučovací hodina jsou kráceny o pět minut.

Škola má povolenu výjimku v možnosti úpravy přestávek dopisem MŠMT ČR pod zn.:

36 926/97 - 22 ze dne 22. 12. 1997. (Přestávky jsou kráceny o pět minut mezi pátou a šestou, šestou a sedmou, sedmou a osmou hodinou).

Organizační pokyny vyučujících byly v převažující většině srozumitelné.

Hodnocení žáků mělo motivační charakter.

Osobnost žáka byla učiteli respektována, vzájemná komunikace byla založena na důvěře a toleranci. Vztahy mezi žáky byly korektní.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu vzhledem ke schváleným učebním dokumentům jsou školou efektivně využívány.

V kvalitě vzdělávání jsou pozitiva a negativa v rovnováze, v řízení výrazně převažují pozitiva.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Karel Křenek
Členové týmu	Mgr. Jan Havránek
	Mgr. František Mottl
	Mgr. Karel Nováček
	Mgr. Hana Ratzová

V Klatovech dne 6. března 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 9. března 2000

Razítko

Ředitel školy

Podpis

Mgr. Ladislav Janoušek

.....
..

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	2000-03-23	40/2000
Zřizovatel	2000-03-23	39/2000

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
2000-03-21	02/2000	Připomínky doručeny.